

ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ & ΔΡΑΣΕΙΣ

Η **Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ)** είναι η παλαιότερη Περιβαλλοντική Μη Κυβερνητική Οργάνωση εθνικής εμβέλειας στην Ελλάδα, με αδιάλειπτη δράση, από το 1951, στην προστασία του ελληνικού φυσικού περιβάλλοντος. Από το ξεκίνημά της πρωτοστάτησε στη δημιουργία Εθνικών Δρυμών και Προστατευόμενων Περιοχών, στον εκσυγχρονισμό της ελληνικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας και στην προστασία βιότοπων και απειλούμενων ειδών πανίδας και χλωρίδας.

Εμπνευστής της ίδρυσης της ΕΕΠΦ και πρώτος Γενικός Γραμματέας της ήταν ο **Ιάκωβος Σαντοριναίος**, μέλος του Ελληνικού Ορειβατικού Συνδέσμου (ΕΟΣ), με πρωτοβουλία του οποίου το Υπουργείο Γεωργίας είχε πεισθεί να ιδρύσει, το 1938, τους Εθνικούς Δρυμούς Ολύμπου και Παρνασσού, φέρνοντας τότε την Ελλάδα μεταξύ των πρώτων ευρωπαϊκών χωρών με προστατευόμενες περιοχές.

Τα περισσότερα ιδρυτικά μέλη της ΕΕΠΦ προέρχονταν από τον ΕΟΣ και πολλοί ήταν σημαίνουσες προσωπικότητες των επιστημών και των γραμμάτων, πρωτοπόροι ως προς τον προβληματισμό τους για τα θέματα περιβάλλοντος - και μάλιστα σε εποχή που η οικολογία και η προστασία του περιβάλλοντος ήταν άγνωστες για τους πολλούς λέξεις, αλλά και έννοιες. Έντεκα μέλη της ήταν πανεπιστημιακοί, έξη ήταν ή έγιναν έκτοτε Ακαδημαϊκοί.

Το 1958, Γενικός Γραμματέας ανέλαβε ο εκ των ιδρυτικών μελών **Βύρων Αντίπας**, ψυχή και κινητήρια δύναμη της ΕΕΠΦ για τα επόμενα 35 χρόνια. Το έργο του για τη διαφύλαξη της ελληνικής φυσικής κληρονομιάς αναγνωρίστηκε με πολλές διεθνείς διακρίσεις, από σημαντικούς φορείς. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, το 1971 υπέγραψε, ως εκπρόσωπος της Ελλάδος, τη Συνθήκη Ramsar για τους υδροτόπους διεθνούς σημασίας. Σε αναγνώριση του έργου του, η ΕΕΠΦ θέσπισε το Βραβείο "Βύρων Αντίπας", το οποίο απονέμεται σε πρόσωπα και μη κρατικούς φορείς που αποδεδειγμένα συμβάλλουν αποτελεσματικά, σε βάθος χρόνου και με ανιδιοτέλεια στην προστασία της φύσης και του περιβάλλοντος. Μεταξύ των βραβευθέντων, το 2005 ο εκ των ιδρυτών του WWF International, Luc Hoffmann και το 2011 ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.

Η ΕΕΠΦ υπήρξε το φυτώριο για τη δημιουργία άλλων, πιο ειδικευμένων ως προς το αντικείμενο, περιβαλλοντικών οργανώσεων, όπως η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, ο Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας Αρχέλων και η Ελληνική Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας Mom.

Η ΕΕΠΦ εκπροσωπεί στην Ελλάδα το Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση FEE (Foundation for Environmental Education), για λογαριασμό του οποίου διαχειρίζεται, από το 1995, πέντε διεθνή Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ευαισθητοποίησης. Είναι επίσης μέλος των διεθνών περιβαλλοντικών οργανισμών: IUCN (Διεθνής Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης), ECNC (Ευρωπαϊκό Κέντρο Προστασίας της Φύσης), EUCC (Ευρωπαϊκή Ένωση για την Προστασία των Ακτών) και άλλων.

Συνεργάζεται στενά με άλλες μεγάλες ελληνικές περιβαλλοντικές ΜΚΟ σε κοινούς στόχους, καθώς και με αρμόδιους φορείς του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για το έργο της έχει τιμηθεί από την Ακαδημία Αθηνών, το Συμβούλιο της Ευρώπης και το Ίδρυμα Ford.

Σήμερα η ΕΕΠΦ δραστηριοποιείται σε τέσσερις κύριους τομείς :

1. **Παρεμβατική Προστασία,**
2. **Προγράμματα Διατήρησης και Προστασίας της Φύσης,**
3. **Περιβαλλοντική Εκπαίδευση**
4. **Οικολογική Διαχείριση και Ευαισθητοποίηση του Κοινού.**

Για να επιτελέσει την αποστολή της βασίζεται, εκτός από τα στελέχη της, σε εκτεταμένο δίκτυο εθελοντών, πολλοί από τους οποίους είναι πανεπιστημιακοί και ειδικοί επιστήμονες.

1. Παρεμβατική Προστασία

Η ΕΕΠΦ παρεμβαίνει προς τις δημόσιες υπηρεσίες και άλλους αρμόδιους φορείς όταν διαπιστώνει παραβιάσεις των εθνικών ή ευρωπαϊκών περιβαλλοντικών κανονισμών και νόμων ή απειλές για το φυσικό μας περιβάλλον. Με άμεση επικοινωνία, επιστολές ή δελτία τύπου ή, ακόμα, με προσφυγές στο Συμβούλιο Επικρατείας, στα μεγάλα θέματα, συνήθως με τη συνεργασία και άλλων περιβαλλοντικών ΜΚΟ. Παραδείγματα, οι προσφυγές κατά του Δημοσίου για την εκτροπή του Αχελώου, για την εκτροπή του Νέστου, για τα Σχέδια Χωροταξικών για τις ΑΠΕ, για τον Τουρισμό κ.ά.

2. Προγράμματα & Δράσεις Προστασίας της Φύσης

Η ΕΕΠΦ έχει χειριστεί, μόνη ή σε συνεργασία με άλλες περιβαλλοντικές ΜΚΟ, διάφορα Προγράμματα Προστασίας της Φύσης.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- **«Λιμνοθάλασσα Κωνστάντιο Αμβρακικού», (2003-2004).** Πρόγραμμα για την οικοτουριστική ανάπτυξη της λιμνοθάλασσας Κωνστάντιο, σε συνεργασία με τον ιδιοκτήτη της, την ιερά Μονή Προφήτη Ηλίου Πρεβέζης. Οι δραστηριότητες περιλάμβαναν τη διαχείριση της αλιείας, την ανάπτυξη του οικοτουρισμού και την έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων για τα πουλιά και τα ψάρια του Αμβρακικού.
- **«Ανάδειξη Περιοχών Natura στην Ελλάδα» (2004):** Καταγραφή των τύπων οικοτόπων και σημαντικών ειδών πανίδας και χλωρίδας στις 270, τότε, προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000 της χώρας και έκδοση ενημερωτικού λευκώματος, σε συνεργασία με το τότε Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΥΠΕΧΩΔΕ).
- **«Πρόγραμμα LIFE για τον ποταμό Νέστο» (2004-2006):** Τριετές πρόγραμμα για την προστασία των αρπακτικών πουλιών στα Στενά του Νέστου, τον επαναπλημμυρισμό και την αναδάσωση περιοχών του Δέλτα, την κατασκευή νησίδων φωλιάσματος πουλιών στις λιμνοθάλασσες και την εν γένει οικοτουριστική ανάπτυξη της περιοχής.
- **«Πρόγραμμα μονοπατιών Αράχθου-Βίδρας» (2008-2009):** Πρόγραμμα διάνοιξης και συντήρησης παλαιών μονοπατιών κατά μήκος του ποταμού Αράχθου, με σχετική σήμανση και παράλληλη έρευνα για τα ενδιαίτημα της βίδρας, με στόχο την προστασία τους.

- **«Πρόγραμμα Προστασίας και Διαχείρισης Δρυοδάσους Φολόης» στην Ηλεία, (2008-2011):** Αρχικά σε συνεργασία με τη Γ.Γ. Νέας Γενιάς και στη συνέχεια με χορηγία της “Mercedes Benz Ελλάς”, η ΕΕΠΦ οργάνωσε και εκτέλεσε πρόγραμμα επιλεκτικών αναδασώσεων του αρχαίου δρυοδάσους της Φολόης, που καταστράφηκε μερικώς κατά τις πυρκαγιές του 2007. Στις δραστηριότητες συμπεριλαμβάνονταν η αναδάσωση, η τακτική απομάκρυνση σκουπιδιών και εκπαιδευτικά σεμινάρια σε νέους, τοπικούς εθελοντές για την προστασία του δάσους και την πυρόσβεση. Το πρόγραμμα επίσης περιλάμβανε την αγορά πυροσβεστικού εξοπλισμού για την τοπική ομάδα εθελοντών πυροπροστασίας και τη δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης για το δάσος της Φολόης, στο ομώνυμο χωριό.
- **«Δράση ανάπλασης του δασικού στοιχείου Κτήματος Μεταμόρφωσης Αραχαμίτας», στην Αρκαδία (από το 2008 και συνεχίζεται):** Η ΕΕΠΦ, σε συνεργασία με την τοπική κοινότητα και περιβαλλοντικούς συλλόγους, (ΕΟΣ Τρίπολης, ΣΑΑΟ) αναδασώνει επιλεκτικά και εγκαθιστά σύστημα ποτίσματος στην περιοχή που αποτεφρώθηκε κατά τη διάρκεια των πυρκαγιών του 2007. Η δράση υποστηρίζεται από την Edding Ελλάς.

3. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Η ΕΕΠΦ συντονίζει, ξεκινώντας από το 1995, πέντε Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ), τρία διεθνή και δύο εθνικά, όλα εγκεκριμένα από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Στα Δίκτυα αυτά συμμετείχαν κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, πάνω από 1.500 σχολεία (Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια) από όλη την Ελλάδα, με χιλιάδες μαθητών. Σε όλα αυτά, η ενεργός συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες είναι απαραίτητη και οι μαθητές, με εφαρμοσμένες βιωματικές δραστηριότητες, μαθαίνουν στην πράξη πώς να αλληλεπιδρούν και να επηρεάζουν τους ενήλικες και τα στελέχη των κοινοτήτων τους. Η ΕΕΠΦ, με τη συνεργασία πεπειραμένων εκπαιδευτικών με ειδίκευση στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, παράγει το κατάλληλο υλικό για όλα τα προγράμματά της και το διανέμει δωρεάν σε όλα τα συμμετέχοντα σχολεία. Επίσης διοργανώνει σεμινάρια επιμόρφωσης για τους εκπαιδευτικούς των σχολικών ομάδων που συμμετέχουν (βλ. www.education@eepf.gr).

- **«Οικολογικά Σχολεία»** (διεθνές δίκτυο στο πλαίσιο του FEE) : Κάθε σχολείο μελετά και βρίσκει πρακτικές λύσεις σε επίκαιρα θέματα σχετικά με ενέργεια, νερό, απορρίμματα, διατήρηση πόρων, κ.λπ., (βλ. www.eco-schools.org).
- **«Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον»** (διεθνές δίκτυο στο πλαίσιο του FEE) Κάποιο επίκαιρο περιβαλλοντικό θέμα που, τις περισσότερες φορές, αφορά στην κοινότητα όπου βρίσκεται το σχολείο, αναλύεται δημοσιογραφικά σε βάθος, πολλές φορές σε συνεργασία με μαθητές από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, με εργαλείο επικοινωνίας το διαδίκτυο, (βλ. www.youngreporters.org).
- **«Μαθαίνω για τα Δάση»** (διεθνές δίκτυο στο πλαίσιο του FEE): Στους μαθητές παρέχονται πληροφορίες για το δάσος, τη λειτουργία και τη χρησιμότητά του και παρουσιάζονται πρακτικές εφαρμογές αυτής της πληροφόρησης. Στη συνέχεια οι μαθητές καλούνται να εφαρμόσουν όσα έμαθαν, συχνά στο ίδιο το δάσος, (βλ. www.leaf-international.org).
- **«Φύση χωρίς Σκουπίδια»** (εθνικό δίκτυο): Ομάδες μαθητών συνεργάζονται με τις τοπικές αρχές και κοινωνίες για να ευαισθητοποιήσουν τη κοινή γνώμη στη καλύτερη διαχείριση απορριμμάτων και στην καταπολέμηση της ρύπανσης στην περιοχή τους.

- «**Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου**» (εθνικό δίκτυο): Τα παιδιά καλούνται να γνωρίσουν τη φύση στα μικρά καταφύγια ζωής μέσα στις πόλεις, με τη βοήθεια εκπαιδευτικού υλικού για την πανίδα και χλωρίδα του αστικού περιβάλλοντος, και να τα αναπλάσουν σε συνεργασία με τα σχολεία και τους γονείς τους.

4. Οικολογική Διαχείριση και Ευαισθητοποίηση του Κοινού

Τα ακόλουθα δύο, διεθνή Προγράμματα του FEE στοχεύουν αφ' ενός στην εμπέδωση της αειφόρου οικολογικής διαχείρισης ακτών και τουριστικών μονάδων και αφ' ετέρου στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των επισκεπτών, των συνεργατών και της τοπικής κοινωνίας. Προάγουν ταυτόχρονα την περιβαλλοντική εικόνα της χώρας.

- **“Γαλάζιες Σημαίες”**: Η ΕΕΠΦ είναι από το 1992 ο εθνικός χειριστής του διεθνούς Προγράμματος “Γαλάζιες Σημαίες”, για την οικολογική διαχείριση των ακτών με περιβαλλοντική προστασία, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση. Η Γαλάζια Σημαία, διεθνώς αναγνωρισμένο σύμβολο ποιότητας, απονέμεται με αυστηρά κριτήρια σε παράκτιους Δήμους ή ξενοδοχειακές μονάδες που διαχειρίζονται οργανωμένες ακτές και μαρίνες. Στα 33 συνολικά αυστηρά κριτήρια του Προγράμματος, περιλαμβάνονται η καθαριότητα θάλασσας και ακτής, η ασφάλεια και οι σωστές υπηρεσίες προς λουόμενους και επισκέπτες -με έμφαση στα ΑμεΑ - η περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση, αλλά και η ενεργός προστασία του παράκτιου χώρου. Το 2011 απονεμήθηκαν στην Ελλάδα 396 Γαλάζιες Σημαίες, σε 387 ακτές και 9 μαρίνες, (βλ. www.blueflag@eepf.gr).
- **“The Green Key”**: Πρόκειται για ένα ακόμη διεθνές Πρόγραμμα του FEE, που διαχειρίζεται η ΕΕΠΦ από το 2009 στην Ελλάδα. Το ομώνυμο οικολογικό σήμα ποιότητας (eco-label) χορηγείται σε επιχειρήσεις του Τουριστικού τομέα, που πληρούν τις απαιτούμενες περιβαλλοντικές προδιαγραφές. Το 2011 ο αριθμός των πιστοποιημένων επιχειρήσεων ανήλθε σε 113, (βλ. www.greenkey@eepf.gr).

Για την ενημέρωση και κατάρτιση των διαχειριστών ακτών/μαρινών και τουριστικών μονάδων που μετέχουν στα Προγράμματα “Γαλάζιες Σημαίες” και “Green Key”, πραγματοποιούνται κάθε χρόνο ειδικά σεμινάρια.

- **Συνέδρια, Σεμινάρια, Εκδρομές και Διαλέξεις**

Η ΕΕΠΦ οργανώνει πανελλήνια και τοπικά Συνέδρια, Συμπόσια και Ημερίδες για θέματα περιβάλλοντος. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- ✓ 2006: 1^ο Πανελλήνιο Μαθητικό Συνέδριο: «Τα σκουπίδια αν μειώσουμε, τη φύση θα γλιτώσουμε»
- ✓ 2007: Πανελλήνιο 2ήμερο Συμπόσιο: «Εκπαίδευση - Προστασία του Περιβάλλοντος - Διαχείριση απορριμμάτων»
- ✓ 2008. 2^ο Πανελλήνιο Μαθητικό Συνέδριο: «Καθαρές, ζωντανές, προστατευμένες ελληνικές ακτές».
- ✓ 2009: Πανελλήνιο Συνέδριο & Έκθεση: «Η Φυσική Κληρονομιά μας. Αξία- Προστασία».
- ✓ 2011: 3^ο Πανελλήνιο Μαθητικό Συνέδριο «Ανθρώπινες Αξίες και Περιβάλλον – Άλλοι πεινούν, άλλοι πετούν»

Οργανώνονται επίσης, με τη σύμπραξη επιστημονικών συνεργατών της ΕΕΠΦ, Σεμινάρια Ενημέρωσης σε θέματα περιβάλλοντος για στελέχη Επιχειρήσεων, στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης των τελευταίων.

Συμμετέχει, με την οργάνωση βιωματικών εργαστηρίων για οικογένειες με μικρά παιδιά, εκθέσεις φωτογραφιών φύσης κ.ά. σε ειδικές εκδηλώσεις σχετικές με το αντικείμενό της, όπως για παράδειγμα στην έκθεση Micropolis (2010 και 2011),

Τέλος η ΕΕΠΦ οργανώνει εκδρομές για μέλη και φίλους της, σε περιοχές με ενδιαφέρον φυσικού περιβάλλοντος, με τη βοήθεια ειδικών σε τομείς όπως η βοτανική, η ζωολογία, η ορνιθολογία κ.ά. και με στόχο την ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων. Οργανώνει επίσης διαλέξεις ή άλλες εκδηλώσεις με περιβαλλοντικό περιεχόμενο.

- **Περιοδικά, Εκδόσεις, Ιστοθέση**

Η ΕΕΠΦ εκδίδει, από το 1975, το **τριμηνιαίο περιοδικό «Η Φύση»**, με ποικιλία επίκαιρων άρθρων για θέματα φύσης και περιβάλλοντος και με αναφορές στις δραστηριότητές της, καθώς και το **εξαμηνιαίο περιοδικό «Το Φυλλαράκι»**, που διανέμεται στην εκπαιδευτική κοινότητα.

Εκδίδει επίσης βιβλία για τη Φύση, newsletters εκπαιδευτικών προγραμμάτων και άλλα ενημερωτικά έντυπα.

Η **ιστοθέση της ΕΕΠΦ** (www.eepf.gr) περιέχει όλες τις πληροφορίες για την Εταιρία και τις δράσεις της, καθώς και διασυνδέσεις με ιστοσελίδες συναφών ΜΚΟ και άλλων φορέων.

5. Οικονομικά

Η οικονομική υποστήριξη των δραστηριοτήτων της Εταιρίας προέρχεται από τις συνδρομές και δωρεές μελών και φίλων καθώς και από χορηγίες ιδρυμάτων και φορέων του ιδιωτικού τομέα. Τηρούνται λογιστικά βιβλία Γ' κατηγορίας και η οικονομική της διαχείριση ελέγχεται από Ορκωτούς Λογιστές.

(Γεν.Γραμματεία/04.2102)

“Προστασία της Φύσης”

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ
Νίκης 20, 105 57 Αθήνα www.eepf.gr
τηλ. 210 322 4944 fax 210 322 5285
info@eepf.gr